

گزارش پنجمین همایش بین‌المللی شمس و مولانا

پنجمین همایش بین‌المللی شمس و مولانا، صبحگاه روز یکشنبه ۷ مهر با حضور جمعی از فرهیختگان و علاقه‌مندان به مولانا و شمس در جوار مقبره شمس تبریزی برگزار شد. این همایش که به همت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و تولیت شمس برای پنجمین سال در شهر خوی، آرامگاه شمس تبریزی برپا می‌شود، هر سال میزبان مولوی‌شناسان، شمس‌شناسان و متخصصان حوزه‌های ادبیات و فلسفه و عرفان از گوشه و کنار ایران و کشورهای منطقه و همسایه است.

مهمانان ویژه امسال این همایش دکتر دریا ارس، سفیر محترم ترکیه در ایران و جناب آقای دکتر نعمت یلدریم، استاد دانشگاه ازروم ترکیه، به همراه رییس و جمعی از مدیران و اعضای هیأت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی هستند.

در آیین افتتاحیه که با اجرای دکتر مهدی مستکین، مدیر گروه فرهنگ کمیسیون ملی یونسکو برگزار شد، دکتر حسینعلی قبادی رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و سرکار خانم دکتر سیده مریم عاملی رضایی، دبیر علمی همایش و فرماندار شهر خوی، ضمن خوشامدگویی به حاضران، به ضرورت و ماهیت این همایش و تبیین مراحل علمی و اجرایی آن پرداختند.

نخستین پنل همایش با عنوان: "شمس و مولانا و رویکردهای میان‌رشته‌ای" با مدیریت دکتر احمد پاکتچی و حضور دکتر مهدی معین‌زاده و دکتر علیرضا نکویی در ساعت ۱۰:۳۰ آغاز شد. ابتدا دکتر پاکتچی مقالات شمس تبریزی را با رویکردی سه‌سطحی به زیبایی‌شناسی بررسی نمود و از منظر ارتباطی در تحلیل گفتمان این سطوح را تبیین نمود.

پس از ایشان، دکتر مهدی معین‌زاده که خود زاده خطه خوی است، سخنرانی خود را با عنوان "تأویل وجودی حقیقت، اکسیری که شمس را به مولانا عطا کرد"، ارائه نمود و سخنران پایانی این پنل دکتر علیرضا نیکویی با عنوان: "ره‌یافت چندمنظری به شخصیت و اندیشه شمس تبریزی" بود.

عنوان پنل دوم "جایگاه و تأثیر شمس و مولانادر پیوندهای فرهنگی بین منطقه‌ای" بود که دکتر قدرت‌الله طاهری، با ارائه مقاله خود "نظرات شمس و مولانا در اندیشه دینی، فرهنگی و اجتماعی" میزبان دکتر دریا ارس با موضوع "طلوع شمس در افق مولانا" و دکتر نعمت یل‌دیریم بود که پس از مقدمه‌ای، غزل‌هایی از مولانا را با ترجمه‌های ترکی آن خواند. شهد شیرین فارسی در دهان همسایگان فرهیخته ترک‌زبان جلا و زیبایی دوچندانی به این نشست داد و روح و جان شرکت‌کنندگان را راهی آرامگاه شمس تبریزی نمود.

نخستین پنل بعد از ظهر روز نخست با عنوان "شمس و مولانا و رویکردهای نقد ادبی" با مدیریت سرکار خانم دکتر نگین بی‌نظیر و حضور دکتر حسینعلی قبادی و دکتر فؤاد مولودی برگزار شد.

دکتر قبادی با رویکردی فرمالیستی، تحول ادبیات فارسی را بر مبنای تحلیل عبور از بدخوانی خلاق در غزلیات شمس بررسی کرد. پس از ایشان، دکتر نگین بی‌نظیر تجربه زیسته شمس را در سفر، تحلیلی اگزیستانسیالیستی کرد. سخنران فرجامین این پنل، دکتر فؤاد مولودی هم اندیشه شمس تبریزی را با استفاده از دیدگاه‌های فروید و لکان تحلیلی روانکاوانه نمود.

روز نخست همایش با پنلی با عنوان: "شمس و مولانا و مطالعات تطبیقی" و مدیریت دکتر علی اصغر مصلح پایان پذیرفت. ایشان ابتدا مقاله خود را با عنوان "شمس و «دیگری»" ارائه داد. سپس دکتر شهین اعوانی در موضوع "معیار افلاطون در شهر و مقایسه آن با اشعار کلیات شمس" رابطه شمس و مولانا را با رابطه سقراط و افلاطون مقایسه کرد. پس از وی، دکتر حمیدرضا توکلی در مقاله "بایزید در میانه شمس و مولانا" به مقایسه شمس و بایزید پرداخت و در نهایت، دکتر ناصر خدایاری درباره "تبلور فرهنگ شمس در هنر مولانا" سخن گفت.

